

TA'LIM SOHASI RIVOJLANISHIDA INNOVATSION YONDASHUVLARNING O'RNI

Tolipova Zebuniso Ulugbek qizi

Andijon davlat chet tillar instituti,

tolipovazebuniso814@gmail.com

ANNOTATSIYA

Yurtimizning ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy, madaniy sohalarda bo'layotgan tezkor o'zgarishlar ta'lim tizimini ham tubdan isloh qilishni taqozo etmoqda, chunki mukammal ta'lim tizimi orqali respublikamizning kelajak intellektual imkoniyatlarini va uni gullab yashnashi hamda rivojlanishini belgilab beruvchi yoshlarni har tomonlama ijodkor, mustaqil faoliyat yuritadigan qilib tarbiyalashda hal qiluvchi ro'l o'ynaydi.

Kalit so'zlar: innovatsion texnologiyalar, ta'lim, taraqqiyot, ko'nikma, malaka

Hozirgi rivojlanib borayotgan, har qanday davlatning barqaror taraqqiyoti asosini innovatsion faoliyat tashkil etadi. Insoniyatning davlat va jamiyat qurilishiga doir asriy tajribalari ijtimoiy munosabatlarni yangicha yondashuvlar asosida tartibga solish borasidagi ilg'or yondashuvlarning qaror toptirilishiga olib keldi(1)

Shu bilan birga intellektual salohiyatning o'sishi, sifat darajasida rivojlantirish nafaqat ta'lim samaradorligining oshishiga, shu sohadagi tizim takomillashuviga o'z ta'sirini o'tkazibgina qolmay, balki mazkur ijtimoiy tizimning barcha sohalarini o'sishiga ham sezilarli darajada ta'sir etadi. Shuning uchun ham bugungi kunda ta'limdagi strategik yo'nalishlardan biri ta'lim muassasalarining innovatsion faoliyati asosiy omil sifatida belgilab berilayapti. Shuning uchun ta'limda eng muhim strategik yo'nalish bo'lib, ta'lim muassasalarini innovatsion faoliyati hisoblanadi. Bu esa barcha

ta’lim muassasalarida, ayniqsa ijodkor, yuqori salohiyatli mutahassis pedagog kadrlarni

tayyorlovchi oliy ta’lim orqali intellektual mulkni tayyorlash va intellektual mulk tizimini innovatsion faoliyat ko‘rinishida amalga oshirish bugungi kunning dolzarb masalasi hisoblanadi. Rivojlantiruvchi maqsad: egallangan bilim ko‘nikma va malakalarni ijodiy qo‘llash, mustaqil ishlash, ko‘nikmalarini rivojlantirishdan iborat.

Yurtboshimiz ta’kidlagandek:”Bugun biz davlat va jamiyat hayotining barcha sohalarini tubdan yangilashga qaratilgan innovatsion rivojlanish yo‘liga o‘tmoqdamiz.Bu bejiz emas,albatta.Chunki zamon shiddat bilan rivojlanib borayotgan hozirgi davrda kim yutadi?Yangi fikr,yangi g‘oyaga,innovatsiyaga tayangan davlat yutadi.Innovatsiya-bu kelajak degani.Biz buyuk kelajagimizni barpo etishni bugundan boshlaydigan bo‘lsak,uni aynan innovatsion g‘oyalar,innovatsion yondashuvlar asosida boshlashimiz kerak”.

Davlatimizda bu kabi islohotlarni yanada qo‘llab-quvvatlash maqsadida yana bir qator hujjatlar qabul qilindi.Bunday hujjatlar,islohotlar ayniqsa,ta’lim sohasida ham ulkan burilishlarga keng-ko‘lamli yo‘l ochdi va ta’lim sohasida davlatimizda birinchilardan bo‘lib faol innovatsion harakatni boshlashga turtki bo‘ldi.

Jahon tajribasi shuni ko‘rsatmoqdaki,har tomonlama rivojlangan innovatsion tizimga ega mamlakatlardagina innovatsiya jarayonlari samarali amalga oshirilib,mamlakatning har bir sohasida zafarli cho‘qqilarni zabt etishida ulkan poydevor bo‘lib xizmat qilmoqda.Shuning uchun bu sohaga yurtboshimiz tomonidan ham alohida kata e’tibor berib kelinmoqda.Yoshlarga imkoniyatlar yaratib berish uchun barcha shart-sharoitlar yaratilmoqda.Natijada,biz talabalar,professor-o‘qituvchilar,rahbarlarning rivojlanishiga,ijobiy natijalarga erishishiga turtki bo‘ladigan yangi maqsadlarni vujudga kelishiga imkon yaratmoqda.Shu o‘rinda O‘zbekiston Respublikasining Birinchi Prezidenti I.A.Karimovning quyidagi fikrlarini keltirib o‘tish joizdir:”Kelajagimiz poydevori bilim dargohlarida yaratiladi,boshqacha aytganda,xalqimizning ertangi kuni qanday bo‘lishi farzandlarimizning bugun qanday ta’lim va tarbiya olishiga bog‘liq”.

Darhaqiqat, kelajak yoshlarning qo‘lidadir. Shuning uchun, ularning yuqori bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lib voyaga yetishi eng muhim omildir. Shunga binoan, hozirgi kunda o‘qituvchilardan ham innovativ malaka va yuksak mahorat talab qilinmoqda. Ular hozirda boshqaruvchi, muloqot qiluvchi, yo‘naltiruvchi, tashkil etuvchi, baholovchi rollarni amalga oshirishlari kerak bo‘lmoqda. Ulardan kasbiy mahoratlarini o‘z ustasi bo‘lish zaruriyati tug‘ilmoqda.

Bunday ulkan tashabbus va talablardan so‘ng, hozirgi davrda yurtimizda ta‘lim jarayonida innovatsion g‘oyalar va axborot texnologiyalarini o‘quv jarayonida qo‘llashga bo‘lgan qiziqish, e‘tibor kuchaygan. Buning isbotini barcha bilim yurtlarida, o‘qitish jarayonlarida va darslarda ko‘rish mumkin. Ya‘ni, o‘tgan davr mobaynidan farqli o‘laroq hozirgi kunda dars o‘tish rejim va tizimlari tubdan yangilangan. Har bir darslar yuqori, so‘nggi texnologiyalar va qarashlar asosida bo‘lmoqda.

Keling, bu yondashuvlarning samarasini o‘quv jarayonlariga, o‘tilayotgan darslarga nazar solgan holda ko‘rib chiqsak.

Eng avvalo, dars deganda ko‘z oldimizga o‘quv xonalari, auditoriyalar namoyon bo‘ladi. Ta‘lim dargohlari, auditoriyalar hozirgi kunda navbatma-navbat barchasi zamon talablariga javob beradigan holatda ta‘mirlanmoqda va qayta rekonstruksiya qilinmoqda. Hozirgi o‘quv dargohlarini, oliygohlarni ko‘rib ko‘zi quv naydi kishini. Bu yerlarda barcha o‘quvchi talabalar uchun imkoniyatlar yaratilmoqda va bunday auditoriyalarda zamonaviy texnika va jihozlardan foydalangan holda sifatli, innovativ darslar o‘tish uchun sharoitlar yanada yaxshilanmoqda, bilim yurtlarida yuqori malakali o‘qituvchilar tomonidan darslar berilmoqda. Hozirgi o‘quv jarayonlari oldingi o‘qitish tizimidan butunlay farq qilmoqda. Ta‘lim jarayonlariga eng so‘nggi o‘qitish uslublari, texnologiyalar (interaktiv doskalar, so‘nggi modeldagi proyektorlar, kompyuter va televizorlar va h.k) va albatta, internet tizimi kirib kelgan. Bular orqali ta‘lim berish va ilm olish sifati yanada ortgan va ancha qulayliklar yaratilgan.

Bundan tashqari, hamkorlikka asoslangan o‘quvchilarning faolligini oshirishga mo‘ljallangan, o‘quvchilarni boshqalarning fikrini eshitish, tushunish, hurmat qilish,

o‘zgaralar manfaatlarini bilan hisoblashish, ulardan o‘rganish, ularga o‘rgatish, ta’sir qila olish, o‘zining va boshqalarning “men”ligini sezish, his qilish, o‘zini boshqarish, fikrini lo‘nda, puxta va aniq bayon qila olishga o‘rgatishga qaratilgan interfaol o‘qitish usullari tez rivojlanib, ijobiy samara bermoqda.

Albatta, bularning hammasi ta’lim tizimida olib borilayotgan innovativ harakatlardir. Zero, ilm-fan davlatning texnik taraqqiyoti va jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishini ta’minlaydigan mustahkam tayanch hisoblanadi.

XULOSA

Barchasini inobatga olgan holda, bugungi kun innovatsion texnologiyalarni ilm-fan va ta’lim sohasida muvaffaqiyatli qo‘llanilsa, yangi yosh avlod ana shu jahon tajribasi asosida saboq olib, ulg‘aysa, davlatimizning ertangi istiqboli, kelajagi yorqin va porloq bo‘lishiga shak-shubha yo‘q.

Bunday yurtning farzandlari esa, yurtimiz nomini jahonga tanitadigan, bayrogimizni ko‘klarga ko‘taradigan, buyuk marralarni zabt etadigan barkamol shaxs bo‘lib yetishishi shubhasizdir. Zero, yoshlar kelajak bunyodkorlaridir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI: (REFERENCES)

1. Boshlang‘ich innovatsion g‘oyalari.
2. Shavkat Mirziyoyev, 2017-yil, 22-dekabr, Oliy Majlisga murojaatnomasidagi nutqidan.
3. //www.ziyonet.uz.
4. <http://ipb.uz/post/luighghfgncghc>
5. <https://hozir.org/orta-osiyo-xalqlari-manaviy-madaniyat>